

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form

3. oktober 2001

J.nr. 97-2311-0047

HJD

A F G Ø R E L S E*(varmeforsyning)*

Klage fra
over afgørelse af 28. februar 2001 fra
om betaling for udskiftning af varmemåler krævet af

[...]
Energitilsynet
Århus Kommunale Værker

Sagen er indbragt for Energiklagenævnet ved brev af 3. april 2001 fra [...], med klage over Energitilsynets afgørelse af 28. februar 2001 - gentaget med klagevejledning den 21. marts 2001 - om den betaling, der er krævet af Århus Kommunale Værker for udskiftning og reparation af måleren for fjernvarme på klagerens ejendom. Energitilsynet har fremstillet sagens omstændigheder og kommenteret klagen i en redegørelse af 17. maj 2001, der har været forelagt klageren og fjernvarmeverket til udtalelse. Klageren har kommenteret Energitilsynets redegørelse og bemærkninger hertil fra fjernvarmeverket i brev af 20. juli 2001.

I nævnets behandling af sagen har deltaget nævnsformand, cand.jur. Jørgen Nørgaard, professor, næstformand, professor, cand.polit. Christen Sørensen, professor, dr.jur. Jens Fejø, direktør, cand.polyt. H.C. Mortensen og konsulent, civilingeniør Knut Berge.

Energitilsynets afgørelse

Energitilsynets afgørelse af 28. februar 2001 er således:

".....

I Deres skrivelse af 3. september 2000 gør De opmærksom på, at den udskiftede måler ikke var defekt, men alene har været udsat for almindelig slitage. De anfører desuden, at De ønsker måleren afprøvet hos en uvildig instans. Endelig bemærker De, at ÅKV, som følge af den manglende målerdefekt, skal fratage kravet om betaling for udskiftning af varmemåleren. ÅKV oplyser i sin skrivelse af 12. oktober 2000, at den aktuelle måler, efter henvendelse fra Dem, blev udskiftet i januar 2000, idet en fejlkode havde vist, at returføleren var defekt. Ved reoveringen blev det konstateret, at årsagen til målerens nedbrud ikke var almindelig slitage, nedbrud el. lign., men den defekte føler. Herefter fremsendte ÅKV en specificeret regning på i alt 1.259,38 kr.

inkl. moms til Dem. Den hjemtagne måler er efterfølgende i retableret form genopsat hos en anden forbruger.

På den baggrund skal Energitilsynet oplyse følgende: Energitilsynet administrerer bestemmelserne i energilovene, herunder varmforsyningsloven og den aktuelle sag vil blive vurderet efter bestemmelserne i denne lov.

Energitilsynet kan i medfør af § 21, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 772 af 24. juli 2000 af lov om varmforsyning give pålæg om ændring af tariffer, omkostningsfordeling eller andre betingelser, såfremt en tarif, omkostningsfordeling eller anden betingelse, som tilsynet har fundet urimelig, ikke har kunnet bringes til ophør ved forhandling.

Energitilsynet kan derimod ikke vurdere sager, der forudsætter en egentlig bevisbedømmelse. Sådanne sager må henvises til behandling ved civile domstole.

Konkret har ÅKV nedtaget Deres måler, ladet denne undersøge og konkluderet, at måleren har været defekt, og at der ikke har været tale om almindelig slitage. I henhold til pkt. 6.4. i ÅKV's bestemmelser om fjernvarmelevering, der i øvrigt er anmeldt til Energitilsynet, har ÅKV herefter ret til at holde forbrugeren erstatningspligtig for skade på målerudstyret.

Denne bestemmelse er, efter tilsynets vurdering, ikke urimelig, jf. lovens § 21, stk. 4. Det er ligeledes ikke urimeligt, at den nedtagne måler efter reovering og reverificering, i retableret form er genopsat hos en anden forbruger.

Om der konkret har forekommet defekt på den relevante måler og ikke alene almindelig slitage, kan Energitilsynet derimod ikke på det foreliggende grundlag afgøre. Dette forudsætter, efter tilsynets opfattelse, en bevisbedømmelse og må henvises til behandling ved civile domstole.

Tilsynet skal dog anføre, at man må finde det sandsynligt, at den aktuelle måler, som også oplyst af ÅKV, har været defekt.

På den baggrund skal Energitilsynet meddele, at man ikke agter at foretage yderligere i sagen.
....."

Efter modtagelse af ovenstående gjorde [...] i første række indsigelse overfor Energitilsynet, der som nævnt indledningsvist i brev af 21. marts 2001 fastholdt afgørelsen som meddelt, denne gang med angivelse af klagefrist.

Sagens baggrund og klagen til Energiklagenævnet

Sagen skyldes uenighed om en faktura dateret 25. januar 2000 på kr. 1.259,38 for "Udskiftning af energimåler på grund af at temperaturføler er ødelagt.", som Århus Kommunale Værker sendte til [...]. Datoen for sidste betaling var 8. februar 2000. Klageren afviste fakturaen med brev af 3. april 2000, hvori det anførtes, at "..... vi ikke er årsag til, at Deres målerudstyr er defekt." I en fortsat korrespondance fastholdt Århus Kommunale Værker betalingskravet med henvisning til værkets leveringsbetingelser. I brev af 3. september 2000 indbragte [...] sagen for Energitilsynet. Klagen til Energitilsynet er citeret i klagen af 3. april 2001 til Energiklagenævnet, der er således:

"Udskiftning af varmemåler, [...]"

Energitilsynets brev af 28. februar 2001 og 21. marts 2001 er modtaget.

Besvarelsen fra Energitilsynet overholder ikke gældende regler for sagsbehandling og er tendentiøs.

Der er ikke tale om en uvildig myndigheds professionelle sagsbehandling, men nærmere en venskabelig støtteerklæring til Århus Kommunale Værker.

I skrivelse af 3.09.2001 [3.09.2000] blev Energitilsynet tilskrevet således:

"I januar 2000 meddelte vi Århus Kommunale Værker, at varmemåleren ikke fungerede.

Der blev opsat en ny varmemåler.

Den 08.02.00 fremsendes faktura på udskiftning af varmemåler.

Der er tale om en forvaltningsmæssig afgørelse og påkravet skal derfor være ledsaget med begrundelse og klagevejledning i henhold til lov nr. 571 af 19. december 1985, forvaltningsloven.

Århus Kommunale Værker gav ikke klagevejledning eller begrundelse upåagtet lovgivningskrav herom.

Den 03.04.00 henvendte undertegnede sig til Århus Kommunale Værker med krav om fremsendelse af kreditnota i det vi ikke er årsag til målerudstyrets manglende funktion.

I brev af 12.04.00 fastholder institutionen kravet uden man har givet en begrundelse herfor.

Der er ikke tilkendegivet de hensyn som er beskrevet i forvaltningslovens § 24.

Det er min opfattelse, at målerudstyret har været slidt og derfor ikke virkede. Århus Kommunale Værker har ikke godtgjort, at der foreligger culpa eller i øvrigt forhold fra min side som godtgør kravet.

Klagevejledningen er urigtig og ikke i overensstemmelse med forvaltningslovens bestemmelser.

Der er kun givet klagevejledning for så vidt angår sagsbehandlingen men ikke angående sagens materielle indhold, eksempelvis muligheden for at klage til forbrugerklagenævn.

Jeg har ønsket måleren afprøvet hos en uvildig instans.

Varmeleverandøren har upågtet den verserende klagesag forhindret en efterprøvning af udsagnet om målerens fejl.

Århus Kommunale Værker har bortskaffet måleren og derved meget belejligt for institutionen, afskåret mig mulighed for en uvildig afprøvning af varmemåleren.

Det er min opfattelse, at et uvildigt eftersyn af måleren ville have givet mig medhold i mit synspunkt om, at fejlen må tilskrives Århus Kommunale Værker.

Da Århus Kommunale Værker i hele forløbet har været bekendt med, at jeg ikke ville acceptere den fremsendte regning burde man naturligvis have beholdt måleren til videre brug i sagsbehandlingen.

Århus Kommunale Værker henviser stereotyp til, at forbrugeren i stort set alle tilfælde skal betale for reparation af institutionens materiel i henhold til kontraktforhold.

Kontraktforholdet er de såkaldte leveringsbestemmelser.

Hvis man ønsker levering af fjernvarme er man påtvunget en række vilkår som er dikteret af leverandøren, herunder "Bestemmelser for fjernvarmelevering" § 6.4.

Det fremgår af bestemmelsen at "Forbrugeren er erstatningspligtig over for ÅKV i alle tilfælde, hvor måleudstyret beskadiges eller ødelægges hvor dette ikke skyldes almindelig slitage eller forstyrrelser f.eks. forårsaget ved lynnedslag".

Når så varmeleverandøren bortskaffer måleren er forbrugeren bragt i en uhørt kritisabel situation.

På baggrund heraf finder jeg, at vilkåret i "Bestemmelser for fjernvarmelevering" er urimeligt jf. grundsætningen i aftalelovens § 38 C, jf. § 36, samt at de konkrete vilkår i den ovenfor nævnte afgørelse ligeledes er stridende mod samme bestemmelse i aftaleloven.

Det forventes derfor, at De tilpligter Århus Kommunale Værker, at frafalde kravet om betaling for udskiftning af varmemåler samt, at De påtaler den fejlagtige sagsbehandling.

....."

Energitilsynet har ikke forholdt sig til spørgsmålet om Århus Kommunale Værkers overholdelse af forvaltningsloven, spørgsmålet om klagevejledning, samt om vilkåret i "Bestemmelser for fjernvarmelevering" er urimeligt, jf. grundsætningen i aftalelovens § 38 c, jf. § 36, samt at de konkrete vilkår i den ovenfor nævnte afgørelse ligeledes er stridende mod samme bestemmelse i aftaleloven.

I Energitilsynets afgørelse udtaler man en støtteerklæring til Århus Kommunale Værker i det tilsynet skriver "at man må finde det sandsynligt, at den aktuelle måler, som også oplyst af ÅKV, har været defekt".

I henhold til lov nr. 571 af 19. december 1985, Forvaltningsloven, § 22 skal en afgørelse, når den meddeles skriftligt, være ledsaget af en begrundelse, medmindre afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold.

Energitilsynets afgørelse er ikke ledsaget af en begrundelse.

Jævnfør samme lovs § 24 "En begrundelse for en afgørelse skal indeholde en henvisning til de retsregler, i henhold til hvilke afgørelsen er truffet. I det omfang, afgørelsen efter disse regler beror på et administrativt skøn, skal begrundelsen tillige angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen.

Stk. 2. Begrundelsen skal endvidere om fornødent indeholde en kort redegørelse for de oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er tillagt væsentlig betydning for afgørelsen".

Energitilsynets afgørelse indeholder ikke en henvisning til de retsregler i henhold til hvilken afgørelsen er truffet. Det skøn som Energitilsynet har udøvet med hensyn til "at man må finde det sandsynligt, at den aktuelle måler, som også oplyst af ÅKV, har været defekt". ikke er beskrevet med de hovedhensyn som har været bestemmende for skønsudøvelsen.

Det er overordentlig kritisabelt, at en statslig myndighed udøver en dubiøs og eksorbitant sagsbehandling som ikke er i overensstemmelse med de klare bestemmelser som findes i førnævnte lov.

I Justitsministeriets vejledning til lov nr. 571 af 19. december 1985, Forvaltningsloven anføres det, at en begrundelse skal fremtræde som en forklaring på, hvorfor afgørelsen har fået det pågældende indhold.

Det er unægtelig svært, at se hvorfor afgørelsen om, "at man må finde det sandsynligt, at den aktuelle måler, som også oplyst af ÅKV, har været defekt" har fået det pågældende indhold.

Det forventes derfor, at Energiklagenævnet underkender Energitilsynets afgørelse.

Tillige forventes det, at Energiklagenævnet statuerer, at Århus Kommunale Værkers leveringsbestemmelser er urimelige jf. grundsætningen i aftalelovens § 38 c, jf. § 36, samt at de konkrete vilkår i den ovenfor nævnte afgørelse ligeledes er stridende mod samme bestemmelse i aftaleloven.

Samt, at Århus Kommunale Værker med bortskaffelse af måleren har bortskaffet bevismateriale og alene af denne grund ikke kan kræve erstatning.

Overtrædelse af forvaltningslovgivningen hos Århus Kommunale Værker og Energitilsynet forventes påtalt.

....."

Energitilsynets redegørelse

Energitilsynet har fremstillet sagens omstændigheder og kommenteret klagen i en redegørelse af 17. maj 2001. Fra redegørelsen citeres:

"..... Energitilsynet administrerer bestemmelserne i varmforsyningslovens kapitel 4. I henhold til loven § 21, stk. 4, kan Energitilsynet gribe ind, såfremt tilsynet finder, at tariffer, omkostningsfordeling eller andre betingelser er urimelige eller i strid med prisbestemmelserne i lovens §§ 20, 20a eller 20b.

Energitilsynet kan ikke gå ind i en bedømmelse af, om Århus Kommunale Værker i sin behandling af klagerens sag har overholdt forvaltningslovens regler, idet dette ligger uden for Tilsynets kompetence.

Energitilsynet kan heller ikke gå ind i en bedømmelse af, hvorvidt Århus Kommunale Værker forsætligt har bortskaffet måleren, for at undgå at denne blev vurderet af en uvildig instans. Dette ville indebære en bevisbedømmelse, som ligger uden for Energitilsynets kompetence.

Det ligger endvidere udenfor Energitilsynets kompetence at bedømme om vilkår i Århus Kommunale Værkers "Bestemmelser for fjernvarmelevering er i strid med bestemmelser i aftaleloven. En bedømmelse her af må henvises til domstolene.

Energitilsynet finder, at Tilsynets afgørelse af 28. februar 2001 må anses for fyldestgørende i henhold til forvaltningslovens regler."

Bemærkninger fra Århus Kommunale Værker

Århus Kommunale Værker har kommenteret klagen til Energiklagenævnet og Energitilsynets redegørelse i brev af 20. juni 2001, hvorfra følgende citeres:

".....

Århus Kommunale Værker kan oplyse, at håndteringen af en fejlmålt måler foretages efter faste procedurer. Hvis vort målerværksted konstaterer målerfejl på stedet - i dette tilfælde var en følerledning revet over, nedtages måleren. Herefter opsættes en ny verificeret måler, således at energiforbruget hurtigst muligt igen kan måles korrekt.

Den nedtagne defekte måler tages med til målerværkstedet. Såfremt den kan renoveres - i dette tilfælde kunne der påmonteres nye følere, bliver dette foretaget. Herefter bliver måleren revideret på vor akkrediterede målerværksted, så den er klar til at blive opsat hos en ny varmekonsumer.

Denne proces foretages inden for en forholdsvis kort periode, da en revideret måler er lige så god som en ny måler. Det har selvfølgelig den ulempe, at måleren ikke ligger til en senere besigtigelse. Det sker kun i de tilfælde, hvor der er en aftale med forbrugeren om kontrol af bl.a. målerens nøjagtighed.

.....

Århus Kommunale Værker fremsendte fakturaen den 25. januar 2000, men blev først den 3. april 2000 bekendt med, at forbrugeren ikke ville acceptere den fremsendte faktura.

Men som tidligere nævnt, så er reparationen og revideringen af måleren jo selve grundlaget for regningsudskrivningen. Det vil således umiddelbart efter udskiftningen ikke være muligt at fastlægge de eksakte omkostninger, hvis Århus Kommunale Værker ifølge forbrugeren argumentation, skulle gemme måleren til senere kontrol af evt. trediepart.

....."

Supplerende bemærkninger fra klageren

I et supplerende indlæg af 20. juli 2001 har [...] anført, at den af værket beskrevne fremgangsmåde for håndtering af defekte målere må anses for kritisabel i henseende til at sikre forbrugernes retsstilling. Klageren anfører, at hun allerede den 8. februar 2000 gjorde indsigelse overfor Århus Kommunale Værker mod den fremsendte faktura, og at måleren muligvis var defekt allerede ved klagerens overtagelse af huset få måneder før måleren blev udskiftet. Klageren havde ikke forestillet sig, at der ville blive fremsendt en faktura på udskiftningen.

Energiklagenævnets bemærkninger

Energitilsynet er i sager som den foreliggende kompetent til de myndighedsreaktioner, der er hjemlet i varmforsyningslovens § 21, stk. 4, (citeret i den påklagede afgørelse). Efter varmforsyningslovens § 26 er Energiklagenævnet klageinstans for Energitilsynets afgørelser.

Det kan efter varmforsyningslovens § 21, stk. 4, vurderes, om tariffer, omkostningsfordeling eller andre betingelser i forbindelse med varmforsyning er urimelige. Det kan således i den foreliggende sag vurderes, om vilkårene i Århus Kommunale Værkers "Bestemmelser for fjernvarmelevering" er rimelige efter varmforsyningsloven, herunder om § 6.4. om erstatning ved beskadigelse af målerudstyr, der citeres i klagen, er rimelig. Bestemmelserne kan kun vurderes efter varmforsyningsloven. Ønskes sagen tillige vurderet efter aftalelovens regler, vil dette forudsætte et sagsanlæg ved domstolene.

Det fremgår af leveringsbestemmelserne, at målerudstyr for afregning mellem værk og forbruger leveres og monteres på forbrugsstedet af værket og forbliver værkets ejendom. Da udstyret således er i forbrugerens varetægt, kan det ikke anses for et urimeligt vilkår, at forbrugeren skal erstatte skade på udstyret, der ikke skyldes slitage eller elforstyrrelse.

Det er i sagen bestridt, om den konstaterede fejl på målerudstyret skyldes beskadigelse eller slitage og vurderingen af dette spørgsmål er muligvis vanskeliggjort ved, at måleren nu er udbedret og installeret hos en anden forbruger. Energiklagenævnet finder ikke, at der er anledning til at vurdere dette spørgsmål, idet denne vurdering har karakter af en bevisbedømmelse, som kun kan ske ved domstolene.

Energiklagenævnets afgørelse

Energitilsynets afgørelse om, at bestemmelsen i § 6.4. i Århus Kommunale Værkers leveringsbestemmelser ikke kan anses for urimelig i medfør af varmforsyningslovens § 21, stk. 4, stadfæstes med den ovenfor anførte begrundelse. I øvrigt finder nævnet, at det ikke kan tage stilling til spørgsmålene i sagen, som i givet fald hører under domstolene.

Afgørelsen er truffet i henhold til § 26, stk. 1, i lov om varmforsyning.

Energiklagenævnets afgørelse kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

P.N.V.

Jørgen Nørgaard

Formand

/Søren Præstholt

Fuldmægtig